

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV**ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΤΟΠΩΝ****A. Οργάνωση**

- Για την ασφαλή λειτουργία των παιδότοπων και λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και τα τρέχοντα επιδημιολογικά δεδομένα της χώρας μας σχετικά με την επιδημία από το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2, κρίνεται αναγκαία η πρόβλεψη οργανωτικών μέτρων και ο καθορισμός διαδικασιών σε κάθε παιδότοπο. Στα γενικά μέτρα οργάνωσης των παιδότοπων περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:
- Ορισμός υπευθύνου σε κάθε παιδότοπο, με την αρμοδιότητα και το καθήκον της ενημέρωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού, των επισκεπτών και των γονέων σχετικά με τους όρους λειτουργίας και τα μέτρα υγιεινής, την κατανομή αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε συγκεκριμένα μέλη του προσωπικού και την καθημερινή παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων και οδηγιών.
- Εξασφάλιση του απαιτούμενου προσωπικού, του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και των αναλωσίμων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων.
- Συστηματική εκπαίδευση προσωπικού στην υγιεινή των χεριών, χρήση μάσκας αλλά και τήρηση αποστάσεων. Το προσωπικό φοράει υποχρεωτικά μάσκα.
- Το προσωπικό που εργάζεται σε αυτούς τους χώρους θα πρέπει να γνωρίζει τα συμπτώματα από κοινές ιώσεις της παιδικής ηλικίας.
- Καθημερινή παρακολούθηση της υγείας του προσωπικού, σε συνεργασία με τον υπεύθυνο, με εγρήγορση για την έγκαιρη αναγνώριση περιστατικού με συμβατά συμπτώματα με λοίμωξη COVID-19.
- Συντονισμός της διαχείρισης υπόπτου κρούσματος και της επικοινωνίας με τον ΕΟΔΥ.
- Ανάρτηση σε εμφανή και συχνά επισκεπτόμενα σημεία, έντυπου ενημερωτικού υλικού (π.χ. αφίσες) για την υπενθύμιση και περαιτέρω ευαισθητοποίηση προσωπικού και επισκεπτών, σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων ατομικής υγιεινής και πρόληψης μετάδοσης του νέου κορωνοϊού (υγιεινή χεριών, αναπνευστική υγιεινή, τήρηση αποστάσεων κ.τ.λ.).
- Πρόβλεψη για την προστασία του προσωπικού που ανήκει σε ομάδες υψηλού κινδύνου για σοβαρή νόσηση και επιπλοκές από COVID-19. Μέλη του προσωπικού που ανήκουν σε ορισμένες από τις ομάδες υψηλού κινδύνου θα μπορούσαν να εργαστούν με τη σύμφωνη γνώμη του θεράποντος ιατρού τους και με τήρηση των μέτρων ατομικής προστασίας, σε δραστηριότητα που δεν θα τους εκθέτει σε άμεση επαφή με τα παιδιά και θα περιορίζει τον κίνδυνο έκθεσης τους στον ιό (τηλεργασία, ατομικό γραφείο κ.τ.λ.).

B. Γενικές αρχές

- Αποφυγή εισαγωγής του ιού στο χώρο του παιδότοπου.

- Το προσωπικό που εργάζεται στους παιδότοπους, θα πρέπει να είναι ενήμερο και ευαισθητοποιημένο για τα συμπτώματα που είναι συμβατά με τη λοίμωξη COVID-19 και να προσέλθει για εργασία μόνο εφόσον είναι ελεύθερο συμπτωμάτων.
- Σύσταση προς τους γονείς για θερμομέτρηση και έλεγχο για ενδεχόμενη εμφάνιση συμπτωμάτων των παιδιών, πριν την αναχώρησή τους από το σπίτι.
- Η προσέλευση των παιδιών και των συνοδών τους θα πρέπει να γίνεται σταδιακά και μετά από ραντεβού μέσω τηλεφωνικής ή ηλεκτρονικής προκράτησης ώστε να αποφευχθεί ο συνωστισμός. Η τήρηση των ραντεβού θα βοηθήσει την ιχνηλάτηση στη περίπτωση κρούσματος στο παιδότοπο. Στην είσοδο θα γίνεται έλεγχος από εκπαιδευμένο προσωπικό με ερωτηματολόγιο που θα εστιάζει σε δύο θέματα: α) την ύπαρξη συμπτωμάτων (πυρετός, βήχας, καταρροή, φαρυγγαλγία, διάρροιες, έμετοι, κεφαλαλγία κ.τ.λ.) και β) το ιστορικό επαφής τις τελευταίες δεκατέσσερις (14) ημέρες με επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19. Σε περίπτωση θετικής απάντησης δεν θα επιτρέπεται η είσοδος και θα ενημερώνεται ο υπεύθυνος του παιδότοπου για την περαιτέρω διαχείριση.
- Περιορισμός και έλεγχος εισόδου στο χώρο του παιδότοπου στα απολύτως απαραίτητα άτομα για τη λειτουργία (προμηθευτές, προσωπικό καθαριότητας, τεχνική υπηρεσία κ.τ.λ.). Τα άτομα αυτά θα πρέπει να εισέρχονται φορώντας μάσκα και οι μετακινήσεις τους μέσα στο χώρο του παιδότοπου θα πρέπει να περιορίζονται στις απολύτως απαραίτητες για τη διεκπεραίωση του έργου τους.
- Τέλος, για παιδότοπους που έχουν και εξωτερικούς χώρους, θα πρέπει να ενθαρρύνεται η χρήση τους (πχ παιχνίδια στον εξωτερικό χώρο ή και τραπεζοκαθίσματα για τους συνοδούς).
- Μέτρα κοινωνικών αποστάσεων και τήρηση υγιεινής χειρών.
- Τήρηση των γνωστών κανόνων απόστασης μεταξύ επισκεπτών. Έλεγχος των επισκεπτών με όριο το ένα παιδί/5τ.μ. (λόγω σημαντικής μείωσης του ωφέλιμου χώρου από τα παιχνίδια). Κατανομή ενηλίκων συνοδών σε τραπεζοκαθίσματα, όπως ισχύει σε εστίαση κλειστού χώρου. (<https://www.efet.gr/files/pdf/other/odigos-epan-estiasis.pdf> και <https://www.enomothesia.gr/kat-ygeia/astheneies/koine-upourgike-aphase-dia-gr-oik-32009-2020.html>).
- Οι παιδότοποι που διαθέτουν εξωτερικούς χώρους τους θερινούς μήνες, να φιλοξενούν τους επισκέπτες σε τραπεζοκαθίσματα έξω, όπως ισχύει για την εστίαση ανοικτού χώρου.
- Να υπάρχουν καθορισμένοι χώροι αποθήκευσης των ατομικών ειδών και των προσωπικών αντικειμένων για κάθε οικογένεια ξεχωριστά.
- Εγκαταστάσεις πλυσίματος χειρών θα πρέπει να υπάρχουν μέσα ή κοντά στους χώρους παιχνιδιού. Εγκαταστάσεις πλυσίματος χειρών θα πρέπει να τοποθετούνται σε κατάλληλο ύψος για τα παιδιά. Το υγρό σαπούνι για το πλύσιμο των χειρών που παρέχεται στις εγκαταστάσεις πλυσίματος των χειρών και χρησιμοποιείται από τα παιδιά θα πρέπει να είναι κατάλληλο για χρήση από παιδιά. Απαραίτητη η επιτήρηση πλυσίματος χειρών των παιδιών πριν την έναρξη παιχνιδιού από το προσωπικό. Επίσης υγιεινή των χειρών θα πρέπει να εφαρμόζεται από όλους

όταν τα χέρια είναι εμφανώς λερωμένα, πριν και μετά την επαφή με εκκρίσεις ή σωματικά υγρά, καθώς και πριν και μετά το γεύμα. Το πλύσιμο των χεριών με υγρό σαπούνι και νερό, για τουλάχιστον είκοσι (20) δευτερόλεπτα, θα ακολουθείται από προσεκτικό στέγνωμα με χάρτινες χειροπετσέτες μιας χρήσης και απόρριψή τους στους κάδους απορριμμάτων. Εναλλακτικά, συστήνεται η εφαρμογή αλκοολούχου αντισηπτικού διαλύματος, πάντα με την επίβλεψη ή βοήθεια του προσωπικού ώστε να διασφαλίζεται η ορθή διαδικασία.

- Καθαρισμός χώρων και απολύμανση.
- Γενικές οδηγίες καθαρισμού.
- Συστηματικός και επαρκής φυσικός αερισμός όλων των χώρων. Επιφάνειες που αγγίζουν τα παιδιά θα πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται συχνά κατά τη διάρκεια της ημέρας. Τραπέζια και καρεκλάκια θα πρέπει να καθαρίζονται πριν και αφού χρησιμοποιηθούν για φαγητό.
- Εάν υπάρχουν κλιματιστικά, μπορούν να χρησιμοποιούνται με ανοιχτά παράθυρα και τις περσίδες προσανατολισμένες σε κάθετη ροή και με την προϋπόθεση της συστηματικής και πρόσφατης συντήρησης τους. Εάν υπάρχουν ανεμιστήρες οροφής μπορούν να χρησιμοποιούνται με ανοιχτά παράθυρα και σε χαμηλή ένταση όσο αυτό είναι δυνατόν. Ανεμιστήρες οριζόντιας ροής πρέπει να αποφεύγονται επειδή μπορεί να μεταφέρουν σταγονίδια σε μεγαλύτερη απόσταση. (Περισσότερες πληροφορίες: εγκύκλιοι Υπουργείου Υγείας: «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων» στις 24.4.2020 <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/05/klimatistika-covid19.pdf> και αρ. πρωτ: Δ1(δ)/ΓΠ οικ.26635 (ΑΔΑ: 9ΙΥΧ465ΦΥΟ-9ΗΣ) στις 23.4.2020.
- Πέρα από τις συνήθεις καθημερινές εργασίες καθαρισμού των χώρων, συχνός καθαρισμός των λειών επιφανειών που χρησιμοποιούνται και αγγίζονται συχνά (π.χ. πόμολα, χερούλια, κουπαστή από σκάλες ή κιγκλίδωμα, βρύσες), καθώς και της τουαλέτας, με κοινά καθαριστικά. Στις επιφάνειες που χρησιμοποιούνται ή αγγίζονται συχνά όπως και στις τουαλέτες πρέπει να ακολουθεί, μετά τον καθαρισμό, εφαρμογή απολυμαντικού, όπως διαλύματος χλωρίνης ή αλκοολούχου αντισηπτικού.
- Προσοχή: τα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης πρέπει να φυλάσσονται με ασφάλεια, μακριά από τα παιδιά, προς αποφυγή του κινδύνου δηλητηρίασης ή ερεθιστικής δράσης σε δέρμα και βλεννογόνους.
- Αναλυτικές οδηγίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ, «ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ ΜΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΟΥ ΠΙΘΑΝΟΝ ΕΧΟΥΝ ΕΚΤΕΘΕΙ ΣΤΟΝ ΙΟ SARS-CoV-2» 14.5.2020 <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/05/covid19-apolimansi-14-05-20.pdf>
- Επισημαίνεται ότι ΔΕΝ ενδείκνυται η απολύμανση με ψεκασμό ή εκνέφωση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων, σύμφωνα και με τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (<https://www.who.int/publications-detail/cleaning-and-disinfection-of-environmental-surfaces-inthe-context-of-covid-19>).

- Παιχνίδια.
- Υλικά παιχνιδιών.
- Θα πρέπει να αλλάξει η φιλοσοφία των παιχνιδιών. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν παιχνίδια που χρησιμοποιούνται σε ανοιχτές παιδικές χαρές πχ τσουλήθρες, τραμπάλες, κούνιες κ.λπ. Τέτοια παιχνίδια μπορούν να καθαρίζονται εύκολα και δεν δημιουργείται μεγάλος συνωστισμός. Οι χώροι θα πρέπει να αερίζονται καλά και όσο δυνατόν να χρησιμοποιούνται εξωτερικοί χώροι εάν υπάρχουν. Τα παιχνίδια θα πρέπει να είναι κατασκευασμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να πληρούν τις απαιτήσεις υγιεινής και καθαριότητας με σκοπό την αποφυγή κινδύνου λοίμωξης, νόσου ή τραυματισμού για τα παιδιά. Επίσης η διάταξη των παιχνιδιών στο χώρο θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να τηρούνται οι αποστάσεις.
- Στην περίοδο της πανδημίας ΔΕΝ επιτρέπεται η χρήση παιχνιδιών όπως:
 - α) φουσκωτά παιχνίδια που είναι ογκώδη και στα οποία συνωστίζονται τα παιδιά και δεν μπορούν να καθαριστούν εύκολα,
 - β) παιχνίδια με πολυάριθμες μπάλες ή άλλα μικρά πολυάριθμα αντικείμενα που δεν είναι εύκολο να καθαριστούν μετά από κάθε χρήση,
 - γ) κατεστραμμένα ή σπασμένα παιχνίδια που μπορεί να προκαλέσουν τραυματισμό στα παιδιά ή που δεν μπορούν να καθαριστούν αποτελεσματικά (π.χ. από ύφασμα, λούτρινα) πρέπει να απομακρύνονται.

Καθαρισμός παιχνιδιών

- Παιχνίδια, ιδιαίτερα αυτά σε χώρους με μικρά παιδιά, θα πρέπει να καθαρίζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της ημέρας [τουλάχιστον κάθε τρεις (3) ώρες] αλλά και στο τέλος κάθε μέρας με πλύση με ζεστό νερό και απορρυπαντικό, ξέπλυμα και στέγνωμα.
- Παιχνίδια που λερώνονται ή χρησιμοποιούνται από παιδί το οποίο είναι γνωστό ότι είναι άρρωστο θα πρέπει να απομακρύνονται άμεσα από το χώρο παιχνιδιού. Τέτοια παιχνίδια θα πρέπει να καθαρίζονται/απολυμάνονται αμέσως εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ξανά την ίδια μέρα, ή να απομακρύνονται και να τοποθετούνται στην άκρη για καθάρισμα/απολύμανση στο τέλος της ημέρας. Πολλά παιχνίδια μπορούν να πλυθούν σε πλυντήριο σκευών.

Σίτιση – εστίαση

- Συστήνεται η εξασφάλιση ατομικών σκευών και κατά προτίμηση μιας χρήσης.
- Στο χώρο εστίασης τηρούνται οι αποστάσεις σύμφωνα με τις υπάρχουσες διατάξεις εστίασης κλειστών χώρων. Το προσωπικό φοράει υποχρεωτικά μάσκα.

Κοινόχρηστοι χώροι τουαλέτας και υγιεινής

- Επίβλεψη στην αναμονή ώστε να τηρούνται οι απαιτούμενες αποστάσεις.
- Διασφάλιση επάρκειας ειδών ατομικής υγιεινής (π.χ. σαπούνι, χειροπετσέτες, αντισηπτικό) στις τουαλέτες.

- Ανάρτηση ενημερωτικού υλικού (πόστερ κ.ά.) για την εκπαίδευση των επισκεπτών σχετικά με τις πρακτικές πλυσίματος των χεριών, ατομικής και αναπνευστικής υγιεινής.
- Να παρέχεται στη τουαλέτα ειδικός χώρος για αλλαγή βρεφικής πάνας. Τα τραπέζια αλλαγής βρεφικής πάνας θα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με χαρτί μίας χρήσης ή άλλο υλικό που θα τοποθετείται στο τραπέζι ή στο μαξιλάρι και θα απορρίπτεται μετά τη χρήση. Συστήνεται τα τραπέζια και το μαξιλάρι να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται συχνά κατά τη διάρκεια της ημέρας.

Διαχείριση ύποπτου ή επιβεβαιωμένου περιστατικού COVID-19

- Ο υπεύθυνος για τη διαχείριση υπόπτων κρουσμάτων λοίμωξης COVID-19 του παιδότοπου, ενημερώνει και εκπαιδεύει το προσωπικό σχετικά με την έγκαιρη αναγνώριση και τη διαχείριση υπόπτων κρουσμάτων λοίμωξης COVID-19. Εάν κάποιο παιδί εμφανίσει συμπτώματα συμβατά με λοίμωξη COVID-19 ενημερώνεται άμεσα ο γονέας/συνοδός και το παιδί άμεσα απομονώνεται σε προκαθορισμένο καλά αεριζόμενο χώρο, με επίβλεψη, μακριά από τα υπόλοιπα παιδιά. Εφαρμογή υγιεινής χεριών και αναπνευστικής υγιεινής. Παρέχεται εξοπλισμός ατομικής προστασίας για το προσωπικό (μάσκα, γάντια, ποδιά αδιάβροχη και οφθαλμική προστασία με γυαλιά ή ασπίδα προσώπου, σε περίπτωση κινδύνου εκτίναξης βιολογικών υγρών/αναπνευστικών εκκρίσεων). Στα μεγαλύτερα παιδιά μπορεί να γίνει χρήση προστατευτικής μάσκας με προϋποθέσεις (καλά ανεκτή, πρόληψη κινδύνου επαφής με μάτια και πρόσωπο) ενώ στα παιδιά < των τριών (3) ετών όπου απαγορεύεται η χρήση μάσκας προτείνεται η χρήση προσωπίδας. Επιμελής καθαρισμός και απολύμανση χώρου και επιφανειών μετά την αναχώρηση του παιδιού με χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας.
- Αν πρόκειται για επιβεβαιωμένο κρούσμα ενημερώνεται ο ΕΟΔΥ για την απαραίτητη επιδημιολογική διερεύνηση και ιχνηλάτηση όλων των πιθανών επαφών του παιδιού αλλά και των συνοδών του.